

Vi är rättsgaranter, kunskapsförmedlare och samhällsbyggare. Vi jobbar med landsbygdens utveckling.

INFORMATION OM SKÖTSELBIDRAG TILL ÄNGSFRUKTODLARE

Ängsfruktsodlingsområdet vid södra Åsnen är utpekad som riksintresse för kulturmiljö. Odlingarna är ett unikt uttryck för allmogens mångsidiga jordbruk. Länsstyrelsen fördelar årligen bidrag till ett antal ängsfruktodlingar med syftet att den lokala traditionen att odla frukt i ängar eller i åkerkanter ska bevaras och att de lokala traditionerna och särdragen vid både beskärning och ympning ska bibehållas.

För att få bidrag behöver er fastighet innehålla minst 40 stycken fruktträd och minst hälften av träden ska vara ängsodling, resten kan vara åkerodling. Trädgården räknas normalt inte in i de områden som kan ligga till grund för bidrag. Om merparten av fruktträden står i åker är endast det antal fruktträd i åker som motsvarar antalet träd i äng bidragsgrundande.

Exempel: En fastighet har 600 fruktträd varav 150 stycken står i äng. Då är endast 300 träd ($150 \times 2 = 300$) bidragsgrundande.

Ängsodling: Fruktträden utgörs främst av ympade vildaplar som återfinns i odlingsmarkens marginella partier, på ängsmark eller i åkerrenen. Även körsbär och plommon kan ingå.

Åkerodling: Fruktträden är planterade i symmetriska rader

VÄGLEDNING FÖR SKÖTSEL AV FRUKTODLINGARNA

Fruktträden ska beskäras varje år. Trädkronorna är så luftiga att ljus tränger in och kan nå frukten. Träden glesas ut i kronorna men formas inte vid beskärningen. Ni bör eftersträva att träden är olikåldriga i äldre ängsfruktodlingar, eftersom det innebär att odlingen förnygras naturligt. Om ett träd dör ersätts det med ny vildapel, ympad med en befintlig lokal sort. Antalet fruktträd och sorter ska således inte minska.

Riset efter beskärningen tas bort från ängen innan grässvålen tar skada. Lövträd som skuggar fruktträden eller annan igenväxningsvegetation tas bort årligen. En och annan rönn kan dock sparas i anslutning till äppelträden i renar och i eller intill odlingshinder.

Stenmurar runt ängsfruktodlingar eller åkrar bevaras genom att lövträd inte tillåts växa upp i anslutning till dessa. Enda undantaget är applar som tillåts stå intill stenmuren om det är tradition på gården. Stenar som faller ner från muren läggs tillbaka på muren.

Målbilden för skötsel av ängsfruktsodlingarna är att:

- ✓ markvegetationen undanröjs årligen, i första hand genom slåtter eller bete
- ✓ fruktträden i ängsfruktodlingarna är beskurna, varje träd efter sina förutsättningar
- ✓ döda grenar i träden är borttagna
- ✓ alla lokala äppel- och andra fruktsorter finns kvar i odlingen
- ✓ inga lövträd, utom fruktträd, växer i direkt anslutning till stenmurarna
- ✓ på stenmurar har nedfallna stenar lagts upp på muren
- ✓ ris och röjningsmaterial ligger inte på stenmurar eller odlingsrösen
- ✓ växtskyddsmedel får vid behov användas men skall i så fall godkännas av Länsstyrelsen

ANSÖKAN OM BIDRAG

Ansökan om bidrag till skötsel och vård av ängsfruktsodling sker årligen på en särskild ansökningsblankett som tillhandahålls av Länsstyrelsen i Kronoberg. Om ni söker bidrag för första gången ska ni bifoga en beskrivning av de olika ängsfruktsområden som er fastighet har.

I beskrivningen anges:

- ✓ om det är åkerodling eller ängsodling och ni ritar in områdena på en fastighetskarta
- ✓ hur många fruktträd som finns totalt i respektive område
- ✓ vilka sorter samt hur många fruktträd av respektive sort som växer i respektive område
- ✓ vilken typ av markskötsel som ni utför i respektive område
- ✓ om nyplantering av vildapel kommer att ske
- ✓ om ympning ska ske samt vilken sort
- ✓ om växtskyddsmedel använts, precisering av medel samt motiv till användandet redovisas

ERSÄTTNING

Ersättning beräknas till 120 kronor per träd. Ersättning kommer att utgå efter att ni i slutet av året redovisat skötseln genom insända foton samt rekvirerat bidraget genom att fylla i och skicka in den rekvisitionsblankett som Länsstyrelsen tillhandahåller. Beviljat bidrag till skötsel av ängsfruktodling rekvireras senast den 31 oktober varje år.

I REDOVISNINGEN OCH REKVISIONEN AV BIDRAGET ANGES

- ✓ vilket arbete som har lagts ned på ängsfruktodlingen under året, t.ex. beskärning, lieslätter, fagning/röjning, bete mm. Ange när åtgärderna började och slutade under året
- ✓ förändring: hur många träd och vilka sorter som dött och hur många nya som planterats
- ✓ antal träd som ympats, samt med vilken sort

Redovisningen ska ske på blanketten slutrekvisition och slutredovisning som Länsstyrelsen tillhandahåller. Om redovisning sker på annat vis ska detta bifogas blanketten.

Mer information om skötselbidraget lämnas av Länsstyrelsens kulturmiljöfunktion:

Tel. 010-223 00 00

E-post: kronoberg@lansstyrelsen.se